

Міністерство освіти і науки України

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка

НН інститут культури і мистецтв

Кафедра хореографії та музично-інструментального виконавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор НН інституту культури і мистецтв

О.А. Устименко-Косоріч

«31» серпня 2020р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теорія і практика загальної музичної освіти

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Освітньо-наукова програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною комісією
НН інституту культури і мистецтв
«31» серпня 2020 р.

Голова О.Ф. Руденко

Суми – 2020

Розробники:

1. Лобова Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри дошкільної і початкової освіти НН інституту педагогіки і психології _____

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри хореографії та музично-інструментального виконавства

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри:

О.В. Єременко, доктор педагогічних наук, професор _____

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	третій (освітньо-науковий)	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
2-й		2-й	
Семестр			
4-й		4-й	
Лекції			
20 год.		6 год.	
Практичні, семінарські			
10 год.		4 год.	
Лабораторні			
Загальна кількість годин – 120	год.	год.	
	Самостійна робота		
	90 год.	110 год.	
	Консультації:		
	Вид контролю: екзамен		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу – формування в студентів професійної компетентності щодо теорії та методики загальної музичної освіти (ЗМО) школярів у сучасному закладі загальної середньої освіти (ЗЗСО), що є важливим чинником підготовки майбутніх докторів філософії (Ph.D.) до професійної діяльності.

Засвоєння програмного матеріалу дисципліни забезпечує оволодіння інтегральною компетенцією, а також загальними та фаховими компетенціями відповідно до ОНП «Середня освіта (Музичне мистецтво)», зокрема:

ЗК 2. Здатність застосовувати наукові знання в дослідницько- інноваційній, пошуковій та практичній діяльності.

ЗК 3. Здатність діяти на основі норм наукової етики, дотримуватися принципів академічної культури та доброчесності.

ЗК 5. Здатність до усної та письмової комунікації, презентації результатів власного наукового дослідження українською та іноземними мовами, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів у галузі мистецької освіти.

ЗК 6. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність, вміння працювати в міжнародному контексті.

ЗК 7. Здатність виявляти дослідницьку ініціативу та наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, спроможність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді задля досягнення спільної науково-педагогічної мети, управління науковими проектами у предметній області.

ЗК 9. Здатність навчатися і самонавчатися, працювати автономно у сучасному мистецько-освітньому середовищі.

ЗК 10. Здатність мотивувати людей, рухатися до спільної мети та генерувати нові ідеї (креативність).

СК 1. Здатність володіти концептуальними та методологічними знаннями з музично-педагогічної освіти.

СК 2. Здатність до наукової діяльності в межах спеціальності на основі сучасних методологічних підходів в умовах сприятливого освітнього середовища.

СК 3. Здатність виконувати авторські дослідження, виявляти актуальні феномени в освітньому процесі для наукового пошуку.

СК 5. Здатність до аналізу, систематизації та апробації результатів наукових міждисциплінарних досліджень у музичній освіті.

СК 6. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти на основі володіння професійними вміннями із передачі знань та прогнозування результатів освітнього процесу.

СК 7. Здатність розробляти та впроваджувати науково-методичне забезпечення в освітній процес, використовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію знань, сучасні засоби і моделі у музичній освіті.

СК 8. Здатність володіти навичками педагогічної майстерності, методами педагогічної діагностики в галузі музично-педагогічної освіти, загальної музичної освіти здобувачів освіти та професійної підготовки фахівців у сфері музичного мистецтва.

СК 9. Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів музично-освітнього процесу.

СК 10. Здатність демонструвати художньо світоглядні цінності (національні, етнокультурні, полікультурні, соціокультурні) у музично-педагогічному процесі на науково-професійному рівні.

СК 11. Спроможність використовувати потенціал творів музичного мистецтва в освітньому процесі в контексті інновацій музичної освіти.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Опануванню дисципліни «Теорія і практика загальної музичної освіти» сприяє попереднє ознайомлення з дисциплінами «Теорія та методика викладання у вищій школі» та «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях».

3. Результати навчання за дисципліною

<p>Знання: змісту і апарату ЗМО, методик систематизації музично-педагогічного тезаурусу й оцінної діяльності в ЗЗСО.</p> <p>Уміння: системно використовувати музично-педагогічний тезаурус, здійснювати оцінювальну діяльність в освітньому процесі.</p>	<p>ПРН 1</p>	<p>Оволодіння аналітичним мисленням, методиками систематизації тезаурусу, прогнозування розвитку феноменів на підставі отриманих даних, аргументування власних оцінних суджень.</p>
<p>Знання: провідні орієнтири і проблемні завдання ЗМО, важливі взаємозв'язки культуротворчих процесів і концепцій в сучасному ЗЗСО.</p> <p>Уміння: визначати провідні орієнтири і проблемні завдання ЗМО з усвідомленням взаємозв'язків культуротворчих процесів з метою розробки сучасних методичних концепцій, методологічних підходів та науково-дослідницьких пошуків.</p>	<p>ПРН 2</p>	<p>Володіти концептуальними та методологічними спроможностями щодо визначення орієнтирів дослідницького пошуку, актуалізація проблемних завдань мистецької освіти на підґрунті усвідомлення взаємозв'язків культуротворчих та соціальних процесів з метою розробки концепцій, методологічних підходів та науково-дослідницьких пошуків</p>
<p>Знання: інноваційні музично-педагогічні технології у ЗМО у музично-освітньому середовищі сучасного ЗЗСО.</p> <p>Уміння: креативно використовувати інноваційні технології ЗМО у музично-освітньому середовищі ЗЗСО.</p>	<p>ПРН 3</p>	<p>Демонструвати креативне мислення, формулювати узагальнення і розробляти рекомендації використовуючи інноваційні технології у музично-освітньому середовищі.</p>
<p>Знання: науково-методичне забезпечення, моделі, засоби, технології організації ЗМО.</p> <p>Уміння: розробляти науково-методичне забезпечення, моделі, засоби і технології організації ЗМО школярів в сучасному ЗЗСО.</p> <p>Комунікація: впроваджувати сучасного науково-методичного забезпечення в ЗМО.</p>	<p>ПРН 4</p>	<p>Розробляти та впроваджувати науково-методичне забезпечення освітньої діяльності, сучасні моделі, засоби і технології організації та здійснення музично-освітнього процесу.</p>
<p>Знання: шляхи і методи розвитку та вдосконалення власного культурного і музично-педагогічного рівня в умовах саморозвитку впродовж життя</p> <p>Уміння: вдосконалювати та розвивати власний культурний і музично-</p>	<p>ПРН 6</p>	<p>Бути спроможним вдосконалювати та розвивати власний загальнонауковий та загальнокультурний рівень, застосовувати широкий спектр діяльностей у професійній сфері на</p>

педагогічний рівень щодо професійної діяльності в ЗЗСО впродовж життя.		різних рівнях музично-освітнього процесу в умовах саморозвитку впродовж життя.
Знання: інтеграція знань і міжпредметні зв'язки в системі ЗМО. Уміння: демонструвати інтеграцію знань та міжпредметні зв'язки в ЗМО.	ПРН 7	Демонструвати інтеграцію знань та міжпредметні зв'язки в інноваційній, дослідницькій, мистецькій, освітній діяльності.
Знання: чинні вимоги щодо рівня музичної компетентності школярів. Уміння: діагностувати сформованість музичної компетентності школярів. Комунікація: діагностика сформованості музичної компетентності школярів в сучасному ЗЗСО.	ПРН 8	Діагностувати сформованість музичних і професійних компетентностей здобувачів освіти згідно з дослідницько-пошуковими завданнями.
Знання: методичне забезпечення та методики ЗМО в сучасному ЗЗСО. Уміння: проектувати методичне забезпечення, розробляти авторські методики ЗМО школярів відповідно до актуальних завдань підготовки здобувачів у сучасному ЗЗСО. Комунікація: спроможність до реалізації авторських методик ЗМО школярів у сучасному ЗЗСО.	ПРН 9	Планувати наукове дослідження та проектувати методичне забезпечення музично-освітнього процесу відповідно до актуальних завдань професійної підготовки здобувачів освіти; розробляти та реалізовувати авторські методики задля розв'язання музично-освітніх та дослідно-інноваційних завдань
Знання: складові педагогічної етики вчителя у музично-педагогічній діяльності в ЗЗСО. Уміння: використовувати педагогічну етику в музично-педагогічній діяльності вчителя музичного мистецтва в сучасному ЗЗСО.	ПРН 10	Використовувати наукову та педагогічну етику у мистецько-дослідницькій та музично-педагогічній діяльності.
Знання: положень ЗМО як методологічного підґрунтя дивергентного прийняття рішень. Уміння: виявляти дослідницькі, лідерські якості, дивергентність прийняття рішень. Комунікація: спроможність до взаємодії в команді з урахуванням специфіки ЗМО у сучасному ЗЗСО.	ПРН 11	Виявляти дослідницькі, лідерські якості, спроможність проявляти дивергентність прийняття рішень, здатність працювати в команді.
Знання: шляхи і методи пошуку та аналізу інформації з диференційованих джерел щодо теорії та методики ЗМО школярів. Уміння: здійснювати пошук та аналіз інформації з диференційованих джерел, послуговуватися бібліотечними ресурсами, базами даних, наукометричними базами щодо теорії та методики ЗМО школярів у сучасному ЗЗСО.	ПРН 12	Демонструвати спроможність здійснювати пошук та аналіз інформації з диференційованих джерел, послуговуватися бібліотечними ресурсами, базами даних, наукометричними базами.
Знання: інформаційні та комунікаційні технології, програмне забезпечення, статистичні методи аналізу в системі	ПРН 13	Виявляти спроможність застосовувати інформаційні та комунікаційні технології,

<p>ЗМО. Уміння: застосовувати інформаційні та комунікаційні технології, програмне забезпечення, статистичні методи в ЗМО.</p>		<p>програмне забезпечення, статистичні методи аналізу в системі наукової та освітньої діяльності</p>
<p>Знання: принципи рівних можливостей, поваги до різноманітності та мультикультурності в галузі ЗМО школярів. Уміння: дотримання принципу рівних можливостей, поваги до різноманітності та мультикультурності в контексті ЗМО школярів у сучасному ЗЗСО. Комунікація: спроможність діяти з дотриманням принципу рівних можливостей, поваги до мультикультурності, зокрема в контексті ЗМО школярів у сучасному ЗЗСО.</p>	ПРН 15	<p>Спроможність діяти з дотриманням принципу рівних можливостей, поваги до різноманітності та мультикультурності, зокрема, у міжнародному контексті</p>

4. Критерії оцінювання навчальних досягнень

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти
90 – 100	Здобувач володіє ґрунтовними систематизованими знаннями з навчальної дисципліни у межах програми, здатен повною мірою використовувати їх у професійній діяльності.
82 – 89	Здобувач володіє систематизованими знаннями з навчальної дисципліни у межах програми, здатен достатньою мірою використовувати набуті знання у професійній діяльності.
74 – 81	Здобувач володіє систематизованими знаннями з навчальної дисципліни у межах програми, здатен частково використовувати їх у професійній діяльності.
64 – 73	Здобувач володіє задовільним обсягом знань з навчальної дисципліни у межах програми, здатен до задовільного використання їх у професійній діяльності.
60 – 63	Здобувач володіє задовільним обсягом знань з навчальної дисципліни у межах програми, здатен до мінімального використання набутих знань у професійній діяльності.
35 – 59	Здобувач володіє незадовільним обсягом знань з навчальної дисципліни, не здатен використовувати їх у професійній діяльності.
1 – 34	Здобувач не володіє знаннями з навчальної дисципліни, не здатен використовувати набуті знання у професійній діяльності.

Поточний контроль					Сума	Підсумковий (екз.)	Загальна сума
РОЗДІЛ 1		РОЗДІЛ 2			75	25	100
ТТ1	ТТ2	ТТ3	ТТ4	ТТ5			
15	15	15	15	15			
Самостійна робота					25		
5	5	5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засоби підсумкового оцінювання: екзаменаційний тест.

6. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні основи загальної музичної освіти

- 1.1. Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі.
- 1.2. Специфіка педагогічних технологій у системі загальної мистецької освіти.

РОЗДІЛ 2.

Практика застосування сучасних технологій у загальній музичній освіті

- 2.1. Проблемно-евристичні та інтегративні технології в загальній мистецькій освіті.
- 2.2. Інтерактивні та ігрові технології в загальній мистецькій освіті.
- 2.3. Проектні, естетико-терапевтичні та музейні технології в сучасній школі.

7.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1.

Теоретичні основи загальної музичної освіти

- 1.1. Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі (нормативне забезпечення, мета, завдання мистецької освітньої галузі, загальний зміст уроків мистецтва в сучасній школі).
- 1.2. Специфіка педагогічних технологій у системі загальної мистецької освіти (сутність і структура педагогічної технології, специфіка художньо-

педагогічних технологій у галузі мистецької освіти, технологія проектного моделювання уроку, типи, жанри та структура уроків мистецтва).

РОЗДІЛ 2.

Практика застосування сучасних технологій у загальній музичній освіті

- 2.1. Проблемно-евристичні та інтегративні технології в загальній мистецькій освіті (проблемно-евристичні технології організації пошукової діяльності школярів; специфіка застосування проблемно-евристичних технологій на уроках мистецтва; сутність і специфіка художньо-інтегративних технологій).
- 2.2. Інтерактивні та ігрові технології в загальній мистецькій освіті (інтерактивні технології навчання; ігрові технології в сучасній школі; ігрові технології в мистецькому навчанні).
- 2.3. Проектні, естетотерапевтичні та музейні технології в сучасній школі (проектні технології в мистецькій освітній галузі; естетотерапевтичні технології; музейні технології в освітньому процесі).

7.2 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	у тому числі						у тому числі					
	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р	Усього	Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи загальної музичної освіти												
Тема 1. Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі	16	4	2			15	24	2				22
Тема 2. Специфіка педагогічних технологій у системі загальної мистецької освіти	18	4	2			15	24	2				22
РОЗДІЛ 2. Практика застосування сучасних технологій у загальній музичній освіті												
Тема 3. Проблемно-	28	4	2			20	24	2				22

евристичні та інтегративні технології в загальній мистецькій освіті												
Тема 4. Інтерактивні та ігрові технології в загальній мистецькій освіті	28	4	2			20	24		2			22
Тема 5. Проектні, естетико-терапевтичні та музейні технології в сучасній школі		4	2			20	24	2				22
Усього годин	90	16	14			60	120	6	4			110

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Теоретичні основи викладання мистецької освітньої галузі	4	2
2.	Специфіка педагогічних технологій у системі загальної мистецької освіти	4	
3.	Проблемно-евристичні та інтегративні технології в загальній мистецькій освіті	4	2
4.	Інтерактивні та ігрові технології в загальній мистецькій освіті	4	
5.	Проектні, естетико-терапевтичні та музейні технології в сучасній школі	4	2
	Усього:	20	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Нормативні основи викладання мистецької освітньої галузі	2	
2.	Педагогічні технології в системі загальної музичної освіти	2	2
3.	Проблемно-евристичні та інтегративні технології в загальній музичній освіті	2	
4.	Інтерактивні та ігрові технології в загальній музичній освіті	2	2
5.	Проектні, естетико-терапевтичні та музейні	2	

	технології в сучасній школі		
	Усього:	10	4

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Опрацювання (критичний аналіз та інтерпретація) науково-методичної літератури з дисципліни	30	22
2.	Підготовка методичних матеріалів з музичної освіти школярів в сучасному ЗЗСО	30	22
3.	Підготовка сценарій конспект уроку мистецтва із застосуванням 3 музично-педагогічних ехнологій	30	22
4.	Інтерактивні та ігрові технології в загальній музичній освіті		22
5.	Проектні, естетотерапевтичні та музейні технології в сучасній школі		22
	Усього:	90	110

9. Методичне забезпечення

Робоча програма здійснюється за наявності дидактичних та ілюстративних матеріалів, а також навчально-методичного матеріалу (підручників, посібників, монографій, наукових розробок та електронних ресурсів у сфері ЗМО школярів).

10. Рекомендована література

Базова

1. Лобова О.В. Формування основ музичної культури молодших школярів: теорія та практика : [Монографія]. Суми : ВВП „Мрія” ТОВ, 2010. 516 с.
2. Масол Л.М. Художньо-педагогічні технології в основній школі: єдність навчання і виховання : метод. посіб. / Л. М. Масол. Харків: «Друкарня Мадрид», 2015. 178 с.
3. Освітні технології : Навч.-метод. посібник / За заг. ред. О. Пехоти. Київ : А.С.К., 2002. 256 с.
4. Падалка Г. Педагогіка мистецтва (теорія і методика викладання мистецьких дисциплін) / Г. М. Падалка. Київ: Освіта України, 2008. 274 с.

Додаткова:

1. Гумінська О.О. Уроки музики в загальноосвітній школі : методичний посібник. Тернопіль : Навчальна книга, 2007. 104 с.
2. Кушка Я.С. Методика музичного виховання дітей : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-II рівнів акредитації у 2-х частинах / Ярослав Кушка. Частина 1. Вінниця : Нова книга, 2007. 216 с.

3. Масол Л.М. Теоретико-методологічні основи викладання музики в школі / Масол Л.М. // Вивчення музики в 1-4 класах : навчально-методичний посібник для вчителів / [Масол Л.М., Беземчук Л.В., Очаківська Ю.О., Наземнова Т.О.]. Харків : Скорпіон, 2003. С. 5-23.
4. Печерська Е.П. Уроки музики в початкових класах : навч. посібник / Е.П.Печерська. Київ: Либідь, 2001. – 272 с.

Інтернет-джерела (електронний ресурс із сайту МОН України):

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
2. Закон України «Про загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
3. Державний стандарт початкової освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF#Text>
4. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
5. Типові освітні програми (під кер. О.Савченко та під кер. Р.Шияна) URL: <https://www.pedrada.com.ua/article/2706-tipov-osvtn-programi-dlya-1-2-h-klasv-nush>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Персональний комп'ютер або ноутбук, мультимедійний проектор, екран для проектора, аудіо колонки.